

ශීර්ෂය 251- තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුව - 2024

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

ශීර්ෂය 251 - තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශවලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 11(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් ඇතුළත් සම්පිණ්ඩන වාර්තාව 2025 මැයි 31 දින ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. විගණන පනතේ 11(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුවට අදාළ වාර්ෂික විස්තරාත්මක කළමනාකරණ විගණන වාර්තාව 2025 අගෝස්තු 07 දින ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10 වගන්තිය ප්‍රකාරව මෙම වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින්, මූල්‍ය තත්ත්වය, මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අදාළ සටහන් 1හි සඳහන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේ පදනමට අනුකූලව සියලුම ප්‍රමාණාත්මකතාවයන් සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 කරුණක් අවධාරණය කිරීම - මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේ පදනම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේ පදනම විස්තර කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන් 1 කෙරෙහි අවධානය යොමු කරවමි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන රජයේ මුදල් රෙගුලාසි 150 හා 151 සහ 2025 පෙබරවාරි 21 දින සංශෝධිත 2024 දෙසැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍යය ගිණුම් මාර්ගෝපදේශ අංක 06/2024 අනුව, තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ, මහා භාණ්ඩාගාරයේ සහ පාර්ලිමේන්තුවේ අවශ්‍යතාවය සඳහා සකස් කර ඇත. එම නිසා, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන වෙනත් අරමුණු සඳහා සුදුසු නොවිය හැක. මාගේ වාර්තාව තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ, මහා භාණ්ඩාගාරයේ සහ ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවේ භාවිතය සඳහා පමණක් අරමුණු කර ඇත. මෙම කරුණ සම්බන්ධයෙන් මාගේ මතය විකරණය කරනු නොලැබේ.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම

රජයේ මුදල් රෙගුලාසි 150 හා 151 සහ 2025 පෙබරවාරි 21 දින සංශෝධිත 2024 දෙසැම්බර් 16 දිනැති රාජ්‍යය ගිණුම් මාර්ගෝපදේශ අංක 06/2024ට අනුකූලව සියලුම ප්‍රමාණාත්මකතාවයන් සම්බන්ධයෙන් සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කෙරෙන පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම හා වංචා සහ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන

පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම වේ.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වා ගෙන යා යුතුය.

ජාතික විගණන පනතේ 38(1)(ඇ) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර, එම පද්ධතියේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනයක් සිදු කර ඒ අනුව පද්ධතිය ඵලදායී ලෙස කරගෙන යාමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කරනු ලැබිය යුතුය.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය පිළිබඳ විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා හා වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබා දීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකාධිපති වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් අනාවරණය කර ගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම් හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව ගණන්දීමේ නිලධාරී දැනුවත් කරන ලදී.

2. වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(ඇ) වගන්තිය ප්‍රකාරව පහත සඳහන් කරුණු මා ප්‍රකාශ කරමි.

- (අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වන බවට,
- (ආ) ඉකුත් වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මා විසින් කර තිබුණු නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 ආදායම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය ආරම්භයේ පැවැති හිඟ තක්සේරු ආදායම රු.896,496,121න්, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී රු. 149,765,247ක් හෙවත් සියයට 16.7ක් පමණක් අයකරගෙන තිබුණි. තවද, විගණනය වෙත ඉදිරිපත්කරන ලද තොරතුරු අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ පැවැති රු. 748,730,874ක් වූ මුළු හිඟ තක්සේරු ආදායමෙන් සියයට 90.47 ක් එනම් රු. 677,342,621 ක් ආයතන 10 කට අදාළව වන අතර ඉන් සියයට 66.48 ක ප්‍රතිශතයක් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය (UDA), S.W.R.D බණ්ඩාරණායක අනුස්මරණ ජාතික පදනම හා නාගරික සංවර්ධන හා නිවාස අමාත්‍යාංශය යන ආයතනවලින් අය විය යුතු වේ. එසේ වුවද, අදාළ ආයතන සමඟ විධිමත් එකඟතාවයකට පැමිණ හිඟ තක්සේරු ආදායම් අයකර ගැනීම සඳහා උචිත හා කාර්යක්ෂම ක්‍රමවේදයක්	තක්සේරු කටයුතු සඳහා අයකරනු ලබන ගාස්තුව ඉතා අධික වීම, තක්සේරු ඉල්ලීමේ සිට තක්සේරුව දක්වා ගතවන කාලය තුළ දේපළ බැහැර කිරීම, අදාළ ආයතනවල අවශ්‍යතාවය වෙනස්වීම ආදිය මත මෙම තත්වය ඇති වීමත්, විධිමත් ගිවිසුමක් නොමැති වීම මත නීතිය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට නොහැකි වීමත් මෙම තත්වයට බලපා ඇති බවත්, හඳුනාගන්නා ලද බැවින් මුදල් අමාත්‍යාංශය මගින් තක්සේරු ක්‍රමවේදය සංශෝධනය කොට අඩු ගාස්තු ක්‍රමයක් සහිත විධිමත් ක්‍රමවේදයන් 2023 ජුනි 01 දින සිට හඳුන්වා දී ඇත. මෙම බොහෝ තක්සේරු ගොනු ඉතා පැරණි ගොනු බැවින් අදාළ ආයතන විසින් මුදල් ගෙවා මෙම තක්සේරු වාර්තා ලබා ගැනීමට කටයුතු නොකරන බැවින් මුදල් අමාත්‍යාංශයේ උපදෙස් අනුව මෙම පැරණි ශේෂයන් අත්හැරීමට	හිඟ තක්සේරු ආදායම අයකරගැනීම සම්බන්ධයෙන් සුදුසු සහ විධිමත් ක්‍රමවේදයක් හඳුනාගැනීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමට කළමනාකාරිත්වය විසින් කටයුතු කළ යුතු වීම.

හඳුන්වාදී ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරනු දෙපාර්තමේන්තුව 2025 මැයි 31 දක්වා අපොහොසත් වී තිබුණි.

- (ආ) 2008-2013 කාලච්ඡේදයට අදාළව UDA සහ ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවෙන් අයවිය යුතු හිඟ තක්සේරු ආදායම් පිළිබඳව විධිමත් වාර්තා තබා නොගැනීම (තක්සේරුව සිදුකළ පළාත් කාර්යාලය හඳුනාගත නොහැකි වීම) හේතුවෙන් පිළිවෙලින් රු.171,814,919ක් හා රු.9,547,400ක් 2025 මැයි 31 දක්වා අයකර ගැනීමට නොහැකිව ඉදිරියට ගෙන එමින් පවතී. තවද, හිඟ ආදායම් වාර්තාව අනුව ආයතනය හඳුනා ගත නොහැකි ලිපි ගොනු 04කට අදාළව රු.478,320 ක් හා ගොනු අංකය හෝ සඳහන් නොවූ තක්සේරු ආදායම් ගොනු 04 කට අදාළව එකතුව රු.365,135ක හිඟ ආදායම් පැවැතුණි. එසේ වුවද, එකී හිඟ මුදල අයකරගැනීමට හෝ ඒ පිළිබඳව වගකිවයුතු පාර්ශවලට එරෙහිව සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට දෙපාර්තමේන්තුව 2025 මැයි 31 දක්වා සාධනීය පියවරක් ගෙන නොතිබුණි.
- නාගරික සංවර්ධන තක්සේරු ලිපිගොනු අධිකාරිය සහ ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධනය කිරීමේ සංස්ථාවට අදාළ තක්සේරු ගොනුවලට අදාළ කටයුතු ආරම්භක අවස්ථාවේදී ප්‍රධාන කාර්යාලයේ වෙනම අංශයකින් ක්‍රියාත්මක කර ඇති බැවින් මෙම තොරතුරු පළාත් කාර්යාලවලින් ලබා ගැනීමට අපහසු වී ඇත. අදාළ ආයතන වලට ප්‍රධාන කාර්යාලයේ පවතින තොරතුරු ලබාදීම මගින් මෙම ගොනු පිළිබඳ ඉදිරි කටයුතු පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. මෙසේ තොරතුරු ලබාදෙන ගොනු සඳහා අදාළ තක්සේරු වාර්තා ලබා ගැනීමට අදාළ ආයතන විසින් අපේක්ෂා නොකිරීම හේතුවෙන් මෙම ශේෂයන් නිරවුල් කර ගැනීම අපහසු වී ඇත.

3.2 වියදම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) මුදල් රෙගුලාසි 50(II) ප්‍රකාරව වර්ෂයේ වියදම් ඇස්තමේන්තු හැකිතාක් දුරට සම්පූර්ණයෙන් නිවැරදිව පිළියෙල කිරීම ගණන් දීමේ නිලධාරියාගේ වගකීම වුවත්,	• 1102 - විදේශ ගමන් වියදම් අයවැය වක්‍රලේඛ මගින් මෙම වියදම් සීමා කිරීම.	වාර්ෂික වියදම් ඇස්තමේන්තු හැකිතාක් දුරට සම්පූර්ණයෙන් නිවැරදිව පිළියෙල කළ යුතු වීම.

පුනරාවර්තන වැය විෂයන්
04ක එකතුව

රු.11,633,182ක්වූ

ප්‍රතිපාදන වලින් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට එකතුව රු.2,580,408ක්වූ ප්‍රතිපාදන ඉතිරි වී තිබුණු අතර එය එක් එක් වැය විෂයය වෙනුවෙන් සලසා තිබුණු ශුද්ධ ප්‍රතිපාදනයෙන් සියයට 12 සිට සියයට 100 අතර පරාසයක පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.

- 1203 - ආහාර පාන හා නිල ඇඳුම්

නිල ඇඳුම් හිමිකම සහිත නිලධාරීන් ස්ථානමාරු ලැබ නොපැමිණීම.

- 1409138 - යන්ත්‍ර හා කාර්යාල උපකරණ සේවා ගිවිසුම්

පැරණි උපකරණ අපහරණය කිරීම හා මිලදීගත් උපකරණ වගකීම් කාලය ඉක්මවා නෙමැතිවීම.

- 1506 - රජයේ සේවකයින් සඳහා දේපළ ණය පොලී

නව ණය ඉල්ලුම්පත් ඉදිරිපත් නොවීම සහ ඉදිරිපත් කළ ඉල්ලුම්පත් සඳහා බැංකුවෙන් ණය අනුමත නොවීම.

(ආ) 2024 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුව මුළු මූලධන වියදම සඳහා රු.103,000,000 ක ප්‍රතිපාදන සලසාගෙන තිබුණද, මූලධන වැය විෂය 2001, 2002 සහ 2401 යටතේ අපේක්ෂිත කාර්යයන් හඳුනාගෙන නොතිබූ අතර වාර්ෂික ඇස්තමේන්තුව මගින් සලසා තිබුණු ප්‍රතිපාදනවලින් පිළිවෙළින් රු.මි.10.9ක්, රු.මි.04ක් සහ රු.මි. 10.6ක් වශයෙන් සියයට 44 - 82 දක්වා පරාසයක ඉතිරි වීම් නිරීක්ෂණය වුණි.

- 2001 - ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්

දෙපාර්තමේන්තු අලුත්වැඩියා කටයුතු වර්ෂය තුළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකි වීම.

- 2002 - යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ

විදුලි සෝපානයේ අපේක්ෂිත අලුත්වැඩියාව මෙම වර්ෂය තුළ සිදු නොවීම සහ මිලදීගත් යන්ත්‍රයන්ගේ වගකීම් කාලය ඉක්මවා නෙමැතිවීම.

-එම-

• 2401 - කාර්ය මණ්ඩල
පුහුණුව

අයවැය වක්‍රලේඛ 2024/01
මගින් විදේශ පුහුණුව සඳහා
සහභාගී වීම සීමා කිරීම.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කළමනාකරණ දුර්වලතා

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයෙකුට අයත් භාතියට පත් වාහනයක තක්සේරු කාර්යය සිදු කළ දෙපාර්තමේන්තුවේ සහකාර තක්සේරු නිලධාරියා විසින් වාහනයේ අළුත්වැඩියා කරගත හැකි සුළු හානි පිළිබඳව නිරීක්ෂණය කර වාර්තා කර තිබුණු අතර ජ්‍යෙෂ්ඨ තක්සේරුකරු විසින් ලබා දුන් උපදෙස්වලට අනුව මෝටර් රථ ප්‍රවාහන දෙපාර්තමේන්තුවේ පරීක්ෂක නිලධාරියෙකුගේ පරීක්ෂණ වාර්තාවක් ද ලබා ගෙන තිබුණි. එම පරීක්ෂණ වාර්තාවට අනුව ද වාහනය අළුත් වැඩියාවෙන් පසු භාවිතා කළ හැකි බවට නිර්දේශ කර තිබුණි. එසේ වුවද වාහනය ගර්භිත තත්වයට පත්ව ඇති බවට නිර්දේශ කර තිබූ ශ්‍රී ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලයේ වයඹ ප්‍රාදේශීය ඉංජිනේරු කළමනාකරු විසින්, පොලිසිය වෙත නිකුත් කරන ලද තක්සේරු වාර්තාවක් පදනම් කරගෙන ජ්‍යෙෂ්ඨ තක්සේරුකරු විසින් නියෝජ්‍ය ප්‍රධාන තක්සේරුකරු වෙත යොදන ලද සටහනකට අනුව වාහනයේ හානිපූර්ණ පිරිවැය රු.11,000,000ක් ලෙස තක්සේරු කර වාර්තා කර තිබුණි.	2023.08.13 දින ශ්‍රී ලංකා ගමනා ගමන මණ්ඩලයේ ප්‍රාදේශීය ඉංජිනේරු කාර්යාලය විසින් පොලිස් ස්ථානාධිපති අපරාධ විමර්ශන කොට්ඨාශය වෙත නිකුත් කරන ලද වාහනයේ අලාභ හානි පිළිබඳව තක්සේරු වාර්තාව පදනම් කරගෙන අපගේ තක්සේරුව ලබා දී ඇත. එම වාර්තාව අනුව, මෙම ජීප් රථයේ පිටත සියලු බඳ කොටස්, ඇතුළත මගී අසුන් ආවරණවලට දැඩිසේ අලාභ හානි වී ඇති බැවින් මෙම වාහනය ගර්භිත තත්වයට පත්ව ඇත. ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණයෙන් අනතුරුව සහකාර තක්සේරුකරු විසින් අදාල ලේඛන හා තොරතුරු පදනම් කර ගෙන යෝජනා කර ඇති තක්සේරු වටිනාකම වන රු.11,000,000 අනුමැතිය සඳහා නිර්දේශ කිරීමේදී සහකාර තක්සේරුකරු විසින් ඉදිරිපත් කර තිබූ කරුණු ජ්‍යෙෂ්ඨ තක්සේරුකරු විසින් සැලකිල්ලට ගෙන ඇත.	තක්සේරු වාර්තා නිකුත් කිරීමේදී සිදුවිය හැකි අක්‍රමිකතා ඉවත් කිරීමට කටයුතු සිදු කළ යුතු වීම.

- (ආ) ජාතික භාෂා අධ්‍යාපන සහ පුහුණු අදාළ ගොනුව තක්සේරු ගොනු ආයතනයට අංක 321/1/ඒ, ලේඛනාගාරයෙන් මෙතෙක් අස්ථානගත වීම, වාර්තා හයිලෙවල් පාර, මාකුඹුර, කරනු ලබන තක්සේරු පන්තිපිටිය ලිපිනයේ පිහිටි වටිනාකම්වල අසාමාන්‍ය පන්තිපිටිය ලිපිනයේ පිහිටි වටිනාකම්වල අසාමාන්‍ය ගොඩනැගිල්ල කුලියට ගැනීම සඳහා 2016 දෙසැම්බර් 15 දිනට විවර්තා කරන ලද තක්සේරු විවර්තාවට අනුව මාසික කුලිය වර්තාවට අනුව මාසික කුලිය රු.1,250, 000 ක් ලෙස තක්සේරු කළ වාර්තා කර තිබුණි. එම ගොඩනැගිල්ල වෙනුවෙන් වසර 07කට පසු 2024 පෙබරවාරි 14 දිනට නිකුත් කර තිබූ තක්සේරු කළ වාර්තාවට අනුව මාසික කුලිය රු.800,000ක් ලෙස එනම් මුල් තක්සේරු වටිනාකමට වඩා සියයට 36ක් අඩුවෙන් තක්සේරු කර වාර්තාකර තිබුණි. තවද, ඒ පිළිබඳව වැඩිදුර පරීක්ෂා කිරීම සඳහා 2016 වර්ෂයේ තක්සේරු ලිපි ගොනුව විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය.
- අදාළ ගොනුව තක්සේරු ගොනු ලේඛනාගාරයෙන් මෙතෙක් අස්ථානගත වීම, වාර්තා සොයාගෙන නොමැත. නමුත් දෙවන කුලී සංශෝධන වටිනාකම වේදී අප විසින් කරනු ලබන තක්සේරුවේදී අප විසින් වාර්තා කළ මුල් කුලී වටිනාකම පිළිබඳවද එම ගොනුවේ සඳහන්ව ඇති අතර දෙවන කුලී තක්සේරුව සිදු කරන අවස්ථාවේදී ගොඩනැගිල්ලේ වර්තමාන භාවිතය, කුලීකරු විසින් සිදුකරන නඩත්තු කටයුතු එකම බදුකරු නැවත බදු ගැනීම මත කරනු ලබන අඩු කිරීම් (Sitting Tenancy) පිළිබඳ වන ගැලපීම් සහ ගොඩනැගිල්ලේ හිමිකරු අපේක්ෂා කරනු ලබන කුලිය පිළිබඳවද සලකා බලා වාර්තා කර ඇත.
- (ඇ) 2022 මැයි මස 09 දින රටේ ඇති වූ ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා හේතුවෙන් පාර්ලිමේන්තු නියෝජිතයන්ගේ දේපළවලට සිදුවූ හානි වෙනුවෙන් තක්සේරු වාර්තා නිකුත් කිරීම පිළිබඳව නියදි පරීක්ෂණයට අනුව, අදාළ මූලික තක්සේරු වාර්තා ලබාදීමෙන් පසුව අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ සහ ජනාධිපති නියෝග, දිස්ත්‍රික් ලේකම්/ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන්ගේ ඉල්ලීම් සහ දේපළ අයිතිකරුවන්ගේ ඉල්ලීම් සැලකිල්ලට ගෙන ප්‍රධාන තක්සේරුකරු විසින් එකී තක්සේරු අගයන්ගේ වටිනාකම් සියයට 22 සිට සියයට 158 දක්වා පරාසයකින් වැඩිකර වාර්තාකර තිබුණි. ඒ අනුව, තක්සේරු 16කට අදාළව මුල් තක්සේරු වාර්තාවලට සාපෙක්ෂව දෙවන තක්සේරු වාර්තාවෙන් තක්සේරු වටිනාකම් එකතුව රු.384,081,900 සිට රු. 580,153,100ක් දක්වා සියයට 51 ක වැඩිවීමක් නිරීක්ෂණය වුණි.
- 2022 මැයි මස 09 දින රටේ ඇති වූ ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා සම්බන්ධයෙන් වූ දේපළ හානි තක්සේරුකර වාර්තා කරන ලෙස දිස්ත්‍රික් ලේකම්/උසාවි/පොලීසි මගින් කරන ලද ඉල්ලීම් මත 2022 මැයි මස 09 පදනම් දිනය ලෙස ගෙන තක්සේරුව වාර්තා කර ඇත.
- අමාත්‍ය මණ්ඩල සටහන් අංක PS/NC/ACD/98/2023 අනුව 2023.02.24 දිනැති ජනාධිපති නියෝගයෙන් වර්තමාන වෙළඳපල වටිනාකමට සරිලන පරිදි නැවත තක්සේරුවක් සිදු කර මාසයක් තුළ වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීමට ප්‍රධාන තක්සේරුකරු වෙත කරන ලද නියෝගයට අනුව, අභියාචනා ඉදිරිපත්කළ පාර්ශවයන්ගේ අභියාචනයේ සඳහන් කරුණු සහ 2024 පෙබරවාරි වන විට ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් අමුද්‍රව්‍ය වල වෙනස් වූ පිරිවැය විවර්තාවයන් සලකා මුල් තක්සේරුවල අසාමාන්‍ය විවර්තාවයන් හඳුනාගැනීමට හා උචිත ආයතනික ක්‍රියාමාර්ග ස්ථාපිත කිරීමට කටයුතු කළ යුතු වීම.

තක්සේරුව සංශෝධනය කර ඇත. විෂයගත දේපලයන්ගේ ස්වභාවය හා ඉදිකිරීම් සඳහා යොදාගෙන ඇති අමුද්‍රව්‍ය හා සවිකර තිබූ උපාංග නැවත ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීමේදී වැයවන මුදලද සැලකිල්ලට ගෙන සංශෝධිත තක්සේරුව වාර්තා කිරීමේදී වැඩිවීමේ ප්‍රතිභවය විචල්‍ය වී ඇත.

5. මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේදී දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමත තනතුරු සංඛ්‍යාවෙන් (1,191) 391ක් හෙවත් සියයට 32 ක් පුරප්පාඩුව පැවැතුණි. ඒ අනුව, කාර්ය සාධනය කෙරෙහි සෘජුවම බලපානු ලබන ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටමේ සහ තෘතීය මට්ටමේ අනුමත සේවක සංඛ්‍යාවෙන් පිළිවෙලින් සියයට 59 ක් හා සියයට 38 පුරප්පාඩුව පවැතුණද එම පුරප්පාඩු ඇතුලු පුරප්පාඩු පුරවා ගැනීමට හෝ අවශ්‍යතාවය අනුව අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය සංශෝධනය කර ගැනීමට දෙපාර්තමේන්තුව 2025 මැයි 31 දක්වා විධිමත් පියවර ගෙන නොතිබිණි.	සහකාර තක්සේරුකරු තනතුරට 184 ක් බඳවා ගැනීමෙන් පසුව විධායක නිලධර ගණයේ ශ්‍රී ලංකා තක්සේරුකරු සේවයේ I පන්තියේ III ශ්‍රේණියේ තක්සේරුකරු තනතුර සඳහා පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා කටයුතු කරනු ලැබේ. <u>තෘතීය මට්ටමට අයත් පුරප්පාඩු</u> ක්ෂේත්‍රගත/කාර්යාලගත නිලධාරී බණ්ඩ 2 නිලධාරී ගණයේ II පන්තියේ II ශ්‍රේණියේ සහකාර තක්සේරුකරු තනතුරට 184 ක් බඳවා ගැනීමට ලද අනුමැතිය අනුව 2025.04.20 දින ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන පරිපාලන ආයතනය මගින් ලිඛිත විභාගය පවත්වන ලදී.	පුරප්පාඩු පිරවීමට හෝ අවශ්‍ය පරිදි කාර්යමණ්ඩල සංශෝධන කරගැනීමට කඩිනමින් පියවර ගතයුතු වීම.
	<u>ද්විතීයික මට්ටම හා ප්‍රාථමික මට්ටමට අයත් පුරප්පාඩු</u> ද්විතීයික හා ප්‍රාථමික මට්ටමේ පුරප්පාඩු පිරවීමට කටයුතු කරන ලෙස රාජ්‍ය පරිපාලන අමාත්‍යාංශය වෙත දැනුම් දීමට කටයුතු කර ඇති බවද කාරුණිකව දන්වමි.	